

V rámci rozvojového projektu MŠMT na rok 2010 „Rozvoj psychologického poradenství na vysokých školách v ČR“

ÚVOD

Vážené čtenářky a vážení čtenáři,

dovolte, abychom vám představili 5. číslo našeho newsletteru, který v předchozích dvou letech vycházel v rámci centralizovaného rozvojového projektu MŠMT ČR „Rozvoj VŠ poradenství v ČR“. V letošním roce jsme navázali dalším rozvojovým projektem s názvem „Rozvoj psychologického poradenství na vysokých školách v ČR“, na kterém se nyní podílí 6 českých univerzit.

Toto číslo newsletteru se věnuje zejména psychologickému a sociálnímu poradenství. Dále přinášíme upoutávky na plánované aktivity v oblasti poradenství a aktuální publikace. Budeme rádi, pokud vás příspěvky zaujmou a budeme se těšit na vaše případné podněty a příspěvky do dalších čísel.

Tým Profesně poradenského centra FF UP

OBSAH

ROZVOJOVÝ PROJEKT NA ROK 2010

- 1 Představení rozvojového projektu Rozvoj psychologického poradenství na vysokých školách v ČR

ROZHOVORY

- 2 Expresivní terapie v institucionální výchově
- 4 Koučink není módní záležitost...

REPORT Z AKCE PRO PORADCE

- 6 Kulatý stůl k tématu „Studenti s dyslexií na vysoké škole“

AKTUÁLNÍ TÉMA

- 6 Život s poruchou učení na vysoké škole

ZAHRANIČNÍ ZKUŠENOSTI

- 8 Zahraniční dobrá praxe ve vzdělávání VŠ poradců – Velká Británie

PUBLIKACE

- 9 Psychologie pro praxi
- 9 Psychologie osobnosti – obor v pohybu
- 10 Multikulturní poradenství – teoretické základy a osvědčené postupy v Evropě

AKTUALITY

AKTUALITY

- Festival vzdělávání dospělých AEDUCA 2010
- Kurz CH-Q v České republice
- Konference Mámo, táto, kde jsi aneb rodičovství jako výzva
- Mezinárodní kongres Kariérové a profesní poradenství v rychle se měnícím světě
- Setkání poradenských pracovníků VŠ
- Psychology Series - školení v rámci programů Grundtvig/Comenius

ROZVOJOVÝ PROJEKT NA ROK 2010

→ PŘEDSTAVENÍ ROZVOJOVÉHO PROJEKTU „ROZVOJ PSYCHOLOGICKÉHO PORADENSTVÍ NA VŠ V ČR“

Rozvojový projekt MŠMT ČR 2010 „Rozvoj psychologického poradenství na vysokých školách v ČR“ je podpořen z dotačního programu MŠMT ČR a jedná se o centralizovaný projekt. Svým zaměřením logicky navazuje na rozvojové projekty, které byly realizovány v roce 2009 a 2008.

Pro období 2010 je hlavním cílem projektu

rozvoj psychologického poradenství na VŠ, konkrétně se jedná o podporu a rozšíření spektra poradenských služeb na zúčastněných vysokých školách. Projekt reaguje na stále se navyšující poptávku z řad studentů řešit akutní psychické a sociálně psychologické problémy. Dále reaguje na stále se navyšující nároky na studenty, jejich připravenost, schopnost uplatnit se na trhu práce,

což vyvolává řadu otázek, jako např. Dokážu obstát v konkurenci? Zvládnou sloučit osobní život se studijními povinnostmi?

Projekt je rozdělen do několika tematických oblastí, které jako celek povedou k rozvoji nejen psychologického poradenství, ale také především k rozvoji vzdělávání vysokoškolských psychologických poradců a podpoře →

akademických a neakademických pracovníků, kteří se na poradce obracejí.

Hlavní projektové aktivity:

■ Semináře týkající se individuálního a skupinového poradenství, zmapování nejčastějších problémů, se kterými se poradci setkávají.

- Vzdělávání VŠ poradců a jejich supervize
- Ověřování nových forem poradenské práce (koučování)
- Nabídka psychodiagnostiky jakožto nástroje sebepoznání a osobnostního vzdělávání a profesního rozvoje.
- Propagace psychologického VŠ poradenství a výstupů projektů.

Na projektu v letošním roce spolupracují: VŠE v Praze, UK v Praze, VUT v Brně, MU v Brně, MZLU v Brně a UP Olomouc.

Veškeré informace o projektu a jeho výstupy najdete na webu projektu www.rozvojvsporadenstvi.cz. ■

ROZHOVORY

→ EXPRESIVNÍ TERAPIE V INSTITUCIONÁLNÍ VÝCHOVĚ

Mgr. Lucie Kovaříková, Ph.D., FF UP v Olomouci
Koordinátorka projektu

EXPRESIVNÍ TERAPEUTICKÉ METODY
CESTA KE ZMĚNĚ V INSTITUCIONÁLNÍ VÝCHOVĚ
Registrační číslo CZ.1.07/1.2.00/14.0026
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Na následujících řádcích bychom Vás rádi informovali o zahájení nového projektu v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a také výchovných pracovníků zařízení institucionální výchovy. Projekt nese název „**Expresivní terapeutické metody – cesta ke změně v institucionální výchově**“ a od dubna 2010 je realizován Institutem celoživotního vzdělávání Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa 7.1 Počáteční vzdělávání, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.2.00/14.0026. Hlavní řešitelkou projektu je Mgr. Martina Friedlová.

Co to vlastně jsou expresivní terapie?

Expresivní terapie (nebo také umělecké terapie) mají svou teoretickou i metodickou základnu v oblasti psychoterapií. Při terapeutické práci s klienty využívají prostředků výtvarného, hudebního, dramatického, literárního nebo tanečního umění, jejichž prostřednictvím pomáhají uchopit sociální a psychologické problémy jedince, podporují jeho emoční vývoj, umožňují mu dosáhnout vnitřní relaxace a podporují kladné interpersonální vztahy. Využívání expresivních terapií s sebou nese obrovský léčebný a výchovný potenciál, mohou být aplikovány při individuální i skupinové práci s klienty. V závislosti na užívaných výrazových prostředcích se k expresivním terapiím řadí dramaterapie, muzikoterapie, arteterapie, ta-

nečně-pohybová terapie a poetoterapie. Bez ohledu na pozitivní vliv expresivních terapií na práci s osobami s různými druhy postižení a poruch je jejich význam v současné době nedoceněn a využívání expresivních terapií je spíše okrajové. Projektový tým se rozhodl přispět ke změně stávající situace a podpořit zavádění expresivních terapeutických metod do praxe zařízení institucionální výchovy, zejména dětských domovů, výchovných ústavů, diagnostických ústavů a středisek výchovné péče. V širším kontextu by se pak realizace projektu mohla stát jedním z impulsů vedoucích k transformaci institucionální výchovy v České republice.

Komu je projekt určen?

Děti z dětských domovů, výchovných ústavů a diagnostických ústavů se potýkají s celou řadou problémů. Na rozdíl od mladých lidí pevně začleněných do přirozených sociálních struktur jsou mnohem více ohroženi sociálním vyloučením a životem na okraji společnosti, častěji u nich dochází k předčasnému odchodu ze vzdělávání a následné nezaměstnanosti, vyšší procento těchto dětí také inklinuje k závislostem různého typu. Zavedením expresivních terapeutických metod do zařízení institucionální výchovy si projekt klade za cíl zmenšit negativní dopady vyplývající z jejich současné situace, a napomoci tak jejich začlenění do běžných sociálních struktur, zejména zvýšit jejich sociální kompetence a zkvalitnit jejich sociální vazby. Vytčeného cíle bude v rámci projektu

dosaženo zapojením této cílové skupiny do jednotlivých expresivních terapií přímo v zařízeních institucionální péče. Klienti zařízení se naučí prostřednictvím využití hudebních nástrojů, výtvarných a dramatických prostředků i vlastního těla lépe si uvědomovat a vyjadřovat své pocity, komunikovat se svým okolím.

Projektu se budou kromě klientů zařízení institucionální výchovy účastnit také výchovní a pedagogičtí pracovníci těchto zařízení. Ti během doby trvání projektu absolvují programy jednotlivých expresivních terapií a úvodu do psychoterapie, osvojí si nové metody a techniky práce s klienty, a prohloubí tak své profesní kompetence. Pro účely odborného vzdělávání těchto pracovníků bude vytvořeno pět vzdělávacích modulů expresivních terapií – Úvod do psychoterapie, Arteterapie v zařízeních institucionální výchovy, Dramaterapie v zařízeních institucionální výchovy, Muzikoterapie v zařízeních institucionální výchovy a Tanečně-pohybová terapie v zařízeních institucionální výchovy. Účastníci modulů si osvojí nezbytné teoretické poznatky v každé z disciplín, praktická část výuky bude probíhat formou sebezkušenostního tréninku a zážitkového osvojování nových znalostí a dovedností. Vzdělávací moduly budou akreditovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a účastníci vzdělávání obdrží certifikát o jejich absolvování. →

Jak bude projekt probíhat?

V současné době naplno probíhá první klíčová aktivita projektu. V květnu 2010 bylo provedeno šetření v zařízeních institucionální výchovy zaměřené na zjištění zájmu těchto zařízení o konkrétní témata v oblasti terapeutických metod a na zjištění současného stavu využití expresivních terapií v těchto zařízeních. Na základě analýzy výsledků šetření budou upřesněny potřeby obou cílových skupin a bude připraveno pět již zmíněných vzdělávacích modulů. Během první klíčové aktivity budou také vytvořeny výukové materiály pro jednotlivé výukové moduly. Druhá klíčová aktivita bude zahájena v prosinci 2010 pilotní výukou pěti vytvořených vzdělávacích modulů. Po jejím skončení bude provedena evaluace výukových modulů, jejíž výsledky budou zapracovány do koncepce hlavního běhu výuky. V rámci hlavního běhu výuky bude od března 2011 realizováno 16 hodin výuky v modulu Úvod do psychoterapie a 64 hodin přímé výuky v každém ze zbývajících čtyř výukových modulů, celkem bude proškoleno 225 pracovníků zařízení institucionální výchovy. V rámci třetí klíčové aktivity budou proškolení pracovníci zavádět expresivní terapeutické metody do praxe ve svém domovském zařízení. Do této aktivity bude kromě pracovníků zařízení zapojeno také minimálně 150 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, přičemž při práci s každým klientem budou využity minimálně 2 terapeutické techniky. Pracovníci zařízení budou mít zároveň možnost konzultovat své postupy se supervizorem – klinickým psychologem a se supervizory jednotlivých terapeutických technik. V závěru třetí klíčové aktivity bude zavádění principů expresivních terapií do praxe zhodnoceno a na základě konkrétních kazuistik budou formulována metodická doporučení. Náplní čtvrté klíčové aktivity bude příprava a realizace mezinárodní interdisciplinární konference na téma využívání nových terapeutických principů v zařízeních ústavní výchovy. Konference proběhne v říjnu 2012 a budou na ní diskutovány zejména perspektivy využití a zavádění terapeutických metod a dopad využití těchto postupů na sociální začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do společnosti. Příspěvky, které na konferenci zazní, budou uspořádány do sborníku,

který bude distribuován do škol a školských zařízení s cílem získat pro využívání nových terapeutických principů doposud nezapojené instituce ústavní výchovy.

Kdo zaštití projekt po odborné stránce?

Odbornou stránku projektu zabezpečují jednak garanti jednotlivých vzdělávacích modulů, a dále partneři projektu. Těmi jsou Dětský domov se školou v Hrochově Týnci a Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, střední škola a školní jídelna ve Střílkách, tedy instituce, které mají dlouholeté zkušenosti s prací s dětmi a mládeží se speciálními vzdělávacími potřebami a zároveň už nyní při práci s klienty aktivně využívají expresivní terapeutické metody. Partnerem projektu je také Česká asociace taneční a pohybové terapie TANTER se sídlem v Pra-

modulů, na přípravě studijních materiálů a jako lektori také na přímé výuce.

Kde se můžete o projektu dozvědět víc?

Informace o projektu, jeho cílech, jednotlivých klíčových aktivitách i realizaci projektu naleznete také na webových stránkách www.expresivniterapie.cz.

Další podrobnosti o projektu nám prozradila Mgr. Martina Friedlová, hlavní řešitelka projektu.

Jste hlavní řešitelkou projektu. Proč jste se rozhodla pro projekt zabývající se právě touto problematikou? Máte k této oblasti nějaký osobní vztah?

Ano, k této problematice mám velmi osobní vztah. Svoji původní profesí jsem hudební

Projektový tým - Lubomír Holzer, Dagmar Uhlířová, Milan Valenta, Petra Potměšilová, Lucie Kovaříková, Martina Friedlová, Martin Lečbych, Pavel Bič, Radka Vašutová

ze, která se dlouhodobě zabývá organizací výcviků tanečně-pohybové terapie. Partneři projektu budou garantovat zejména návaznost projektu a jeho výstupů do praxe. Odbornými guaranty vzdělávacích modulů jednotlivých expresivních terapií jsou erudovaní odborníci s bohatou praxí ve svém oboru, za psychoterapii PhDr. Martin Lečbych, Ph.D., za muzikoterapii PaedDr. Lubomír Holzer, za dramaterapii prof. PaedDr. Milan Valenta, Ph.D. a Mgr. Iveta Grofková, Ph.D., za arterapii PhDr. Petra Potměšilová, Ph.D. a za tanečně-pohybovou terapii Mgr. Pavel Bič. Odborní garanti se budou podílet na celkové koncepci jednotlivých vzdělávacích

pedagog se specializací na oblast lidové písně, k terapeutickým technikám jsem se tedy dostala přes hledání možností zvuku a jeho vlivu na lidskou duši. V rámci svého působení na Institutu celoživotního vzdělávání FF UP jsem přišla do bližšího kontaktu s oblastí muzikoterapie a arteterapie. Měla jsem také možnost diskutovat různá témata zaměřená na sebepoznání s odborníky různých specializací, s terapeuty, s účastníky svých kurzů a také třeba i s jinými jednotlivci, kteří hledali změnu ve svém životě. Měla jsem také možnost účastnit se např. muzikoterapeutického koncertu Zázraky světa ve Znojmě, kde pod vedením dr. Holzera vystupovaly i děti se →

speciálními potřebami – to jsou linky, které vedou k naplnění cílů současného projektu.

Čím jste se řídila při volbě partnerů projektu a odborných garantů jednotlivých expresivních terapií?

Při vytváření projektu bylo mým záměrem nejen napsat projekt pro projekt, jak se to bohužel v některých případech děje - šlo mi především o to, aby naše práce měla smysl a dopad do praxe. Partneři a garanty jsem proto volila jednak na základě profesních zkušeností v dané oblasti, jednak také s ohledem na jejich potenciál a ochotu pracovat na nových řešeních a dát přitom i něco ze sebe. Jak říkává jeden můj přítel – a já se s ním ztotožňuji – kdo chce zapalovat, musí sám hořet.

Jednou z podmínek realizace projektů financovaných ESF je jejich udržitelnost

i po skončení projektu. Jakým způsobem bude v budoucnu využita koncepce vytvořená v rámci projektu?

Rádi bychom v rámci projektu vytvořili takový vzdělávací rámec i informační platformu pro využití terapeutických technik, který bude po ukončení projektu dále rozvíjen několika směry. Vzdělávací moduly budou součástí nabídky programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, realizovaných na našem pracovišti. Trochu směle počítáme také s tím, že v rámci vzdělávání vznikne síť zařízení, která se expresivním terapeutickým technikám budou věnovat a která si budou dále vyměňovat zkušenosti. Naše koncepce je vystavěna tak, aby toto „zasítování“ podporovala. V neposlední řadě bychom si přáli, aby konference Expresivní terapie v zařízeních institucionální výchovy, která bude volně navazovat na

konferenci Space for Art Therapies, konanou 18. – 19. 6. 2010 v Praze, byla záležitostí cyklickou.

Překračují ambice projektu jeho rámec? Počítáte například s tím, že váš projekt bude mít výraznější dopad na práci zařízení institucionální výchovy v ČR, případně na legislativu s tím spojenou?

Takový vývoj a určitý legislativní dopad je naším záměrem, o kterém bych však nerada v tuto chvíli spekulovala. V současné době, čerstvě po volbách, nikdo nedokáže odhadnout, jakým směrem se naše politická scéna, a tím i její preference a legislativa, budou dále vyvíjet. Pokud budeme mít podmínky pro podporu potřebných legislativních změn, jistě jich využijeme. ■

→ KOUČINK NENÍ MÓDNÍ ZÁLEŽITOST, JE TO JEDNA Z CEST, JAK NAJÍT SÁM SEBE

Lenka Zelingrová

výkonná ředitelka, Koučink Centrum, s.r.o.

1) Koučink Centrum – co nabízí Koučink Centrum:

Společnost Koučink Centrum se více než 5 let specializuje na oblast koučování, na mezinárodně akreditované vzdělávání v koučinku a zavádění komplexních systémů koučování do firem. Od roku 2005 mělo KC dvě divize: divizi Mezinárodní škola koučinku ČR, vychovávající profesionální externí a interní kouče, a divizi Koučink ve firmách, poskytující komplexní poradenství a zavádění interního koučinku. V roce 2009 KC rozšířilo svou působnost i na Slovensko. V roce 2010 jsme přidali třetí divizi - Inner Focus Sports Academy, která nabízí sportovním trené-

rům kurzy, jak aplikovat koučovací přístup v tréninku sportovců, a také čtvrtou divizi SPP – Společensky prospěšné projekty, která aktivně spolupracuje na projektech začlenění principů koučinku do neziskových organizací, např. do školství, zdravotnictví, sociálních služeb atd. Koučování vnímá naše společnost nejen jako metodu zvyšující výkon jednotlivců a týmů, ale také jako nový styl učení se a odlišný přístup k životu.

2) Čím se koučink liší od jiných metod využívaných pro rozvoj zaměstnanců?

Každý z nás si pamatuje, jak úžasný je vývoj dětí a jejich chování od narození do cca 6. roku věku. Vzpomeňte si na úsměvy miminek, na jejich jiskřivé oči jak při smíchu, tak pláči, v emocích, které nás provázejí po celý život. Do všeho děti dávají maximum, do hry, do smutku, do radosti, do učení se nového. Chtějí všechno zkusit, jsou zvědavé, tvořivé. Čím to je, že postupem času, byť máme více zkušeností, než když jsme byli malé děti, víme toho mnohem víc, jsme dospělí, využíváme jen část toho, co jsme v životě získali? Komu by se nelíbilo mít opět jiskřivé oči a užívat si vše na 100 %? Jak se můžeme stát zase alespoň v duši těmi hravými, tvořivými lidmi, kteří si život užívají naplno? Koučink nezmůže vše, ale s pomo-

ci principů koučinku umíme znovu uvolnit náš potenciál a najít znovu ztracenou motivaci. Potenciál jsou znalosti, dovednosti a zkušenosti, které jsme za svůj život získali. Základní principy koučinku, které jsme nazvali DUO – Důvěra, Uvědomění a Odpovědnost, samy o sobě naznačují, v čem je tato metoda jiná než klasické způsoby učení se. Podporuje sebedůvěru nás samotných, zvyšuje uvědomění si reality, zlepšuje práci s informacemi a přenáší na nás samotné odpovědnost za výsledky či rozhodnutí. Což je velmi těžké a moc se nám do toho nechce. J. Znamená to tedy, že posilujeme svou motivaci prostřednictvím přirozeného učení se. Stejně tak jako naše děti. Pouze musíme odstraňovat více bariér než ony. Zdroje a informace, které k rozvoji potřebujeme, hledáme uvnitř nás, a pokud nám chybí jakékoliv znalosti, sami si zvolíme způsob, jak si tyto informace doplníme. V dnešní době je mnoho možností, jak se učit, a každý člověk si může zvolit svou cestu, která mu nejvíce vyhovuje. Tento systém nebo jeho část by byla velmi užitečná i ve školství, o což se intenzivně KC snaží.

3) Kdy je koučink nejúčinnější a v čem spočívá jeho efektivita?

Koučink je nejúčinnější, pokud chceme →

změnit nějaký stav a nevíme jak na to. Pokusím se uvést příklady, kdy je vhodné využít koučink. Když máme pocit, že nám něco schází nebo něco chceme změnit, ale nevíme co. Když jsme unaveni z práce nebo života a hledáme znovu motivaci. Když jsme nespokojeni a víme či nevíme proč. Když se chceme rozvíjet a posouvat své hranice dál a dál a dál. Když si potřebujeme udělat pořádek v myšlenkách, ujasnit si naši vizi, podnikání, jakékoli aktivity. Když hledáme novou práci nebo chceme změnu v práci. Zkrátka v kterékoliv době a situaci, když si potřebujeme udělat jasno a opravdu chceme nějakou změnu nebo rozvoj osobní či pracovní. Efektivita koučinku spočívá v principech, které jsem vypsala již v předchozí otázce, a to podporovat v koučovaném Důvěru, Uvědomění a Odpovědnost. Je přeci úžasné dívat se na lidi s vědomím, že každý člověk je OK a i já jsem OK, že má všechny zdroje k dispozici, že každé chování má pozitivní úmysl, že každý z nás dělá to nejlepší možné rozhodnutí, kterého je v dané chvíli schopen, a že změna je nejen možná, ale nevyhnutelná. Toto je 5 základních principů Ericksonovského koučinku. Pokud lidé pochopí, co se pod nimi skrývá a proč lidé fungují tak, jak fungují, a chovají se, jak se chovají, má o mnoho lehčí život a lépe se mu nejen pracuje, ale i žije.

4) Realizujete i tzv. Společensky prospěšné projekty, pro koho jsou určeny a co je jejich cílem?

Divize SPP – Společensky prospěšné projekty je naším miminkem, které vzniklo na přelomu roku 2009 a 2010. SPP aktivně spolupracuje na projektech, které mají za cíl začlenění principů koučinku mezi širokou veřejnost, do neziskových organizací, např. do oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb atd. Divize Společensky prospěšné projekty má za cíl zprostředkovat koučink a jeho přístupy i lidem a firmám, které si nemohou koučování finančně dovolit (neziskové organizace, školy, studenti, senioři, rodiče na mateřské dovolené, nezaměstnaní). **Koučink Centrum** se podílelo na realizaci

neziskových projektů, které jsou uvedeny na www.koucinkcentrum.cz v divizi Společensky prospěšné projekty. Máme zpracovány projekty na začlenění principů koučinku do školství s cílovými skupinami učitelé, ředitelé škol a žáci. Rádi budeme spolupracovat a shánět peníze na realizaci takto potřebných projektů a budeme rádi, pokud nás školy budou kontaktovat a navážeme spolupráci.

5) Jaké další projekty nyní připravujete?

Každý rok se snažíme posouvat se o krok dál tak, abychom měli lepší výkon, práce nás bavila a z každé činnosti jsme se něco naučili. Z tohoto důvodu neustále pracujeme na zlepšování metodik vzdělávání v koučinku a hledání kvalitních lidí, které bychom mohli ze zahraničí přivést do ČR, abychom se všichni mohli inspirovat novou zkušeností. V letošním roce máme v plánu za divizi Koučink ve firmách 3 projekty na zavedení a proškolení interních koučů, v divizi Mezinárodní škola koučinku přes prázdniny aktualizovat a vylepšit naše programy Akreditovaný externí kouč, Akreditovaný interní kouč a Akreditovaný Business Performance Coach určený pro manažery. Tyto kurzy obohatíme o workshopy a mentorované hodiny. V divizi IFSA Inner Focus Sports Academy nás čeká první otevřený workshop na sportovišti – aplikace výkonového koučování v tenise a následně v golfu a práce na metodice a v divizi SPP založení Nadačního fondu DUO a získání finančních prostředků na začlenění principů koučinku v neziskových organizacích. Dveře jsou otevřeny pro všechny, kteří v rámci NF DUO chtějí pomoci. Také pracujeme s nakladatestvím Management Press na vydání knih Inner Game of Golf a Inner Game of Tennis. Inner Game je metoda vnitřní hry, která ještě více popisuje základní principy koučinku. V loňském roce jsme vydali Inner Game pro manažery od Timothy Gallweye a Koučování od Johna Whitmora. Obě knihy doporučuji, pokud se chcete o koučování dozvědět víc.

6) Co Vám osobně koučink vnesl do života?

Základní principy koučinku DUO a více než 5leté studium koučinku a absolvování různých kurzů zaměřených na koučink, emoční inteligenci, neurolingvistické programování atd. mi potvrdily můj pocit, že jsem ve správnou chvíli na správném místě a dělám správné věci s úžasnými lidmi. A že to za tu dřinu opravdu stojí. Setkala jsem se s osobnostmi, které i ve svých 70 letech mají jiskřivý pohled, nepopsatelnou energii a životní moudrost, kterou nemají problém sdělit ostatním. Jsou pro mne velkou inspirací. Myslím si, že každý z nás si zaslouží si život užít a ne ho přežít. Je to velmi tvrdé, ale máme to v rukou jen my sami, a pokud si navzájem pomůžeme, veřte, že dokážeme žít život podle našich představ. Mrzí mne, že v dnešní době se vytratily ze společnosti respekt, úcta, pokora, upřímnost a slušnost. Je mi líto, že nejsou ocenění lidé, kteří celý život pomáhají ostatním, jsou skromní a měli by být vzorem pro mnoho lidí. Jak mladých, tak i starých. Každý člověk je jedinečná osobnost a pokud všem důvěřujete, že mají všechny zdroje k dispozici, a posilujete jejich sebedůvěru, uvědomění a odpovědnost, vždy vás okolí mile překvapí a radost z výsledků pak máte oba. Myslím si, že úspěšní lidé rádi posouvají své dovednosti dál a učí se nové věci. Koučink je jedna z možností, jak posouvat své hranice o kousek dále.

Věřím, že se nám podaří alespoň maličko přispět ke spokojenosti lidí, kteří se naučí žít podle principů DUO a stanou se z nich opět i v dospělosti sem tam malé děti. Uděláme pro to maximum a těšíme se na spolupráci s Vámi všemi, kteří jste tyto řádky dočetli až do konce. Pokud budete chtít vyzkoušet koučink na vlastní kůži, napište nám na adresu **Irena Langerová, která má projekty SPP na starosti. Kontaktní e-mail je langerova@koucinkcentrum.cz. Vyjdeme Vám maximálně vstříc.**

Přeji Vám krásný den plný úsměvu na rtech. I když je to někdy hrozně těžké, vždycky to zvládneme, máme totiž všechny zdroje k dispozici. ■

→ KULATÝ STŮL K TÉMATU „STUDENTI S DYSLEXIÍ NA VYSOKÉ ŠKOLE“

Mgr. Barbora Čalkovská

Poradkyně pro studenty se speciálními potřebami CIPS ČVUT v Praze

Centrum informačních a poradenských služeb ČVUT a Asociace vysokoškolských poradců uspořádaly ve čtvrtek 25. 3. 2010 diskusní kulatý stůl na téma „**Studenti s dyslexií na vysoké škole**“. Setkání se uskutečnilo v prostorách CIPS ČVUT v Praze – Dejvicích.

Akce proběhla na základě potřeby pracovníků vysokoškolských poraden zkonzultovat a sjednotit různé postupy a přístupy při podpoře studentů se specifickými poruchami učení (SPU) na vysokých školách v ČR. Seminář volně navázal na akci ke stejnému tématu z prosince roku 2007, kde se účastníci shodli na základních tezí podpory studentů s SPU na VŠ.

U „kulatého stolu“ se sešlo 23 účastníků z řad VŠ poradců, VŠ učitelů, dále zástupce Asociace vysokoškolských poradců, zástupci odborných společností (Czech Dyslexia a Dys-centrum) a v neposlední řadě student ČVUT s těžkou formou specifických poruch učení.

Během programu zaznělo pět příspěvků. Mgr. Čalkovská informovala o způsobu podpory studentů s SPU na ČVUT v Praze. Mgr.

Macháčová referovala o podpoře studentů s SPU na Masarykově univerzitě. Zazněly dvě prezentace k diagnostice poruch učení u vysokoškoláků – od doc. Kocurové z Pedagogické fakulty ZČU v Plzni a od poradenské psycholožky Mgr. Chalupové z Pedagogické fakulty UK v Praze. Velký ohlas měl příspěvek studenta Strojní fakulty ČVUT Jana M., který účastníkům semináře předal svoje dosavadní zkušenosti ze života s poruchami učení nejen ve školním prostředí. Tento příspěvek je reprodukován, viz AKTUÁLNÍ TÉMA.

Z diskuse během semináře vyplynuly následující závěry:

- Zvýšit informovanost o potřebách studentů se specifickými poruchami učení na VŠ mezi vysokoškolskými učiteli.
- Nutnost zastřešení podpory studentů s SPU na VŠ jasným legislativním rámcem.
- Zajištění financování diagnostiky a kompenzačních prostředků.
- Propojení diagnostiky SPU u středoškoláků s prací VŠ poradců včetně zpracování kvalitních zpráv z vyšetření s potřebným

návrhem na úpravy studia. Návrh spolupráce s Asociací pedagogicko psychologických poraden.

■ Návrh na vytvoření sítě ověřených pedagogicko-psychologických poraden, které provádějí diagnostiku dospělých – vysokoškoláků podle jasných kritérií.

■ Pracovat na zdokonalení diagnostiky vysokoškoláků, kteří ještě nikdy nebyli testováni na SPU s návrhem screeningového dotazníku. Návrh uspořádat kazuistický seminář pouze k diagnostice SPU na VŠ.

■ Možnosti zajištění individuální nebo modifikované výuky cizího jazyka u studentů s SPU na VŠ.

I když během programu jasně zaznělo, že každá vysoká škola má jiné podmínky a jiné způsoby podpory studentů s SPU, všichni se shodli, že je potřeba věnovat zvýšenou péči jak uchazečům ke studiu s SPU, kteří již maturují v „upraveném režimu“, tak stávajícím studentům s SPU, kteří jsou nově diagnostikováni.

Prezentace z Kulatého stolu na www.asociacevsp.cz/materialy-z-akci ■

AKTUÁLNÍ TÉMA

→ ŽIVOT S PORUCHOU UČENÍ NA VYSOKÉ ŠKOLE

Jan M., student Strojní fakulty ČVUT

Jmenuji se Jan M., studuji třetí ročník fakulty strojní, obor výrobní stroje a zařízení, a jsem student s poruchami učení. Jsem vybaven těžkými formami dyslexie, dysgrafie, dysortografie a dnes jsem Vám přišel povídat, jak se mi s těmito poruchami žije a studuje vysoká škola. Nechci Vám vysvětlovat, co jednotlivé pojmy znamenají, ani jak se projevují, ani nechci, abyste si odnesli pocit, že se lituji a mám to těžké a že je potřeba se k těmto lidem chovat v rukavičkách, ale chci vás seznámit se svými pocity a problémy, které život s touto poruchou obnáší. Proč jsem tedy na vysokou školu vůbec šel? Ano, mám problémy se čtením a psaním, ale

na střední škole a v životě jsem se přesvědčil, že technické věci, které vidím a slyším velmi dobře a rychle je chápou, si také dobře pamatuji. Nestuduji pro titul, ale pro získané vědomosti a chci se technice plně věnovat. Chci také zdůraznit, že mám plnou podporu své mámy, bez níž bych se nedostal takhle daleko.

Ano, mám problém - hendikep, ale není to vůbec nic oproti problémům lidí, kteří nevidí nebo jsou ochrnutí či jinak nemocní. Moji poruchu bych přirovnal spíše k někomu, kdo nemá jednu nohu od kolene dolů a snaží se běžet maratón společně s normálními běžci. Jde to, ale potřebuje kompenzaci ve formě

protézy a má s tím problémy a jde mu to o trochu hůře než normálním lidem. Stejně jako u něj, tak i u mě mu noha nechybí jen při běhu, u mě při studiu, ale i v normálním životě. Je omezen v určitých věcech a lidé se mu za to smějí a nevidí všechny jeho problémy, ani jeho snahu.

Na myšlenku vyprávění o mých problémech mě přivedl fakt, že je potřeba o podobných problémech mluvit a málokdo zná potřeby hendikepovaných lidí s problémy učení.

Chtěl bych své povídání rozdělit na dvě části - a to jak se mi žije s hendikepem ve škole a jak mimo ni.

Chápu, že moje problémy spojené s →

hendikepem můžou někomu připadat jako maličkosti, ale když se všechny ty maličkosti sečtou, není to vůbec jednoduché. Hodně lidí si myslí, že poruchy učení jsou jen při studiu a mimo něj je vše v pohodě a že se jedná jen o horší čtení, ale tak to není. Většina lidí si také myslí, že poruchy učení s věkem mizí.

Dělá mi velké problémy například se zorientovat někde v čekárně nebo v obchodě, kde je tisíce nápisů a já si musím vybrat, kam půjdu. Člověk bez hendikepu se na to podívá a vidí, že to a to je tam a tam, ale já to vnímám, jako kdyby to byly čínské znaky. Nevídám tam napsáno „neklepat, sestra vychází“. Pro mě to je jen hromada nějakých obrázků, které jsou náhodně poskládané. Pokud bych se zastavil a vše si poctivě a v klidu přečetl, tak pochopím, ale copak se můžu u každého nápisu zastavit a číst, co tam je? Nikdy bych nedošel domů, protože nápisů je hodně. Při čtení totiž vidím pouze první dvě písmena ve slově. Teprve, když je přečtu, vidím další dvě. Nevídám nikdy slovo dohromady, natož třeba celý řádek. Také mě čtení nadmíru unavuje.

Další z mnoha věcí je „tady si to přečtete a pak to podepište“. Text má 2 stránky. Dvě stránky čtu tak 20 minut a občas mám i světlé chvíle a vím, co tam je napsáno. Jednou jsem byl něco vyřídit na úřadě a všechny věci byly napsané na cedulkách kolem pultu a na zdech. Když jsem se té paní, která seděla za přepážkou, na cokoli zeptal, tak povýšeně odpověděla „máte to tady napsaný“. Problém mám i s kolektivem lidí, nemůžu nikomu říci, že jsem „dys“, protože to nikdo nechápe ani nezná. Lidé se mi posmívají a dělají ze mě hlupáka. Vidí v tom jen samé výhody anebo si myslí, že jsem líný a schovávám se za to, **ale já jsem si to nevybral, já nechci být „dys“**. Jeden kamarád mi tvrdí, že kdybych chtěl, tak bych uměl číst, že nechci umět číst, protože to je pro mě takhle jednodušší. Není to pravda, já jsem po přečtení půlky stránky unavený, že minimálně hodinu nemůžu nic dělat. Také napsat pár mailů a opravit je je pro mě velký úkol. Důležité maily mi musí někdo opravovat.

Pro mě je hodně důležité, aby internetové stránky byly přehledné a dobře napsané. Když je nějaká stránka nepřehledná, tak na takové stránce nejsem schopný se zorientovat.

Podobný problém nastává i při vybírání jídel v restauraci. Pokud jdu sám a jsem v klidu, nemám žádný problém, ale pokud je nějaký shon, tak se v tom nevyznám a mám chuť s tím praštit. Ostatní lidi si už objednávat, ale já ještě nedočtl, jaké jsou polévky.

Další problém, který je spojený s hendikepem, je, že při stresu nebo velké zátěži mluvím příliš rychle a nezřetelně a lidé mi hůř rozumí. Toto se spojuje i s únavou, čím jsem víc unavený, tím povídám hůř a hůř.

Další nepříjemnou věcí je například sledování filmů s titulky, málokdo chápe, že titulky nestíhám číst. Většinou slyším, že kdybych se snažil, tak to zvládnou.

Jsem si vědom toho, že každý dyslektik to asi vnímá jinak, každý má poruchu jinak silnou. Můj hendikep je nejznatelnější při studiu na vysoké škole. Na základní i střední škole učitelé věděli, co jsou to poruchy učení. Věděli, jaké mám problémy a většinou mi bez větších problémů vyšli vstříc. Věděli, že se snažím a že nechci žádné úlevy, že potřebuji jen jinou formu zkoušky nebo trochu víc času nebo něco vysvětlit. Ale to nemluvím o šikaně od spolužáků, pro které jsem byl buď blbec nebo jsem se naopak moc snažil a to bylo také špatně. Na vysoké škole je jen pár dyslektiků a nikdo v podstatě neví, o co jde, tak je velký problém to vyučujícím vysvětlit. Vyučující netuší, co to obnáší, a dost si jich myslí, že je to z mé strany jen výmluva - a to i poté, co jsou informováni z CIPS centra. Netuší, co vlastně poruchy učení znamenají a jak k lidem s tímto problémem přistupovat. Hodně lidí si totiž myslí, že postupem věku „dys“ úplně vymizí, ale není to pravda.

Stává se mi, že pro ně znamená, že „dys“ = blb, který na to nemá, a drtví většina z nich nepomůže a spousta to ještě dá najevo. Já potřebuji jen trochu jiný přístup. Protože mám problémy s učním, tak to pro ně znamená, že jsem hloupý. Skoro všichni vyučující, kteří o poruchách učení něco ví, si myslí, že dyslexie jsou jen problémy se čtením, ale to není pravda.

Ze začátku mi to tolik nevadilo nebo jsem si toho nevšiml, ale teď mi to vadí daleko více. Asi jsem si toho začal všimnout víc nebo to může být tím, že už jsem ve vyšším ročníku, kde nejsem tak anonymní. Velmi by mi pomohlo, kdyby na škole existoval nějaký centrální program nebo webové stránky, kde

by byli vypsaní všichni handikepovaní lidé. Představoval bych si to tak, že by tam byly napsané problémy jednotlivých studentů a já bych nemusel vyučující přesvědčovat, že nejsem blbý, a cítit se jako malý pětiletý kluk. Snažím se na začátku semestru každému za pomoci Mgr. Čalkovské z CIPS centra napsat mail s žádostí o individuální přístup. Aby se pak například v testu nedivili, že nebude vše gramaticky správně či slovosled správný slovosled. Také že budu potřebovat více času na zkoušení. Někteří kantoři na to reagují velmi pozitivně, někteří velmi povýšeně, že si připadám jako člověk, který tady nemá co dělat. Nedávno se mi stalo, že po mailu, který měl upozornit na moje některé nedostatky v češtině, si mě kantor zavolaal a říkal, abych mu to vysvětlil, že mu to připadá, jako že jsem nějaká tlačěnka. Po chvíli konverzace bylo vše vyjasněné a kantor vypadal, že je velmi ochotný mi pomoci, z čehož jsem měl radost. Myslím si, že to není úplně špatné řešení, když si mě kantor zavolaal a informuje se. Nebo jeden kantor vůbec nepochopil, kde je můj problém, a když jsem si přišel pro zápočet, tak mi zhruba půl hodiny dokazoval, že jsem úplně blbý a že na tu školu nemám. V té chvíli jsem měl chuť se na vše vykašlat. Setkal jsem se však s kantory, kteří mi chtěli pomoci bez jediného problému a hodně mě podpořili.

Rád bych teď řekl, co mi komplikuje studium.

Nejvíce je to má **neschopnost číst**. Při čtení jsem velmi unavený a přečtu jen krátký text. Dále mi velký problém dělají **zápisky z přednášek**. V podstatě je nejsem schopný zapsat. A co zapíšu, tak po sobě nepřečtu. Nepomůže mi ani to, když si zápisy svých kolegů okopíruji - nepřečtu ručně psaný text.

Dále je to **krátká doba soustředění** při čtení i učení, rychlá **únav**a. Musím pracovat jen krátce a často si dělat přestávky. Proto mi také příprava na zkoušku zabere mnohem více času než ostatním a stojí mě to větší úsilí.

Ne na všechny předměty jsou k sehnání skriptata. Kantoři přednáší ze svých poznámek, které ale neradi dávají z rukou. Někdy ani **skripta neexistují**. Pak se nemám z čeho učit. Hodně si sice pamatuji jak z přednášek či cvičení, →

ale látky je hodně, tak je to dost složité. Také **nepochopení ze strany kantorů** mi přináší problémy. Když něčemu neporozumím, rád bych s nimi danou oblast probral. Ale jsem většinou odkázán na konzultační hodiny. Tam mívám pocit, že jen otravuji, a proč studuji, když to sám nezvládám.

Nepochopení je někdy i u zkoušek. Nechci žádné úlevy, jen více času na zpracování. Často jsou testy psané formou výběru ze 4 možností. To pro mne znamená nemožnost uspět u zkoušky bez ústního dozkoušení. Mezi odpověďmi je jen malý rozdíl, který mnohdy nepostřehnu díky nepřesnému čtení.

Součástí studia je i studium **cizího jazyka**. To je pro mne nepředstavitelný problém. Nejsem schopen se cizí jazyk naučit.

Co by mi při studiu pomohlo.

Možnost získat podklady k předmětům v **elektronické podobě a přehledné**. Díky CIPS a paní Mgr. Čalkovské mám zapůjčené

čtecí zařízení, které mi velmi pomáhá. Ale pro toto zařízení potřebuji elektronickou podobu materiálů. Poradna mi pomáhá i tím, že skripta, které jsou pouze v papírové podobě, mi skenuje a pak zašle. Se čtecím zařízením jde všechno o mnoho lépe a rychleji. Pomáhá mi i opravovat emaily. Díky němu jsem schopný mail opravit a dát mu správnou formu. Když si text napíšu a potom ho čtu, tak tam žádné chyby nevidím a připadá mi to ok, ale když mi ho někdo přečte, tak tam chyby slyším. Tato věc mi neuvěřitelným způsobem otevřela možnosti k poznání nových věcí a k nastudování spousty nových možností.

Také jsem zjistil, že na jiných vysokých školách jsou **na webových stránkách prezentace** přednášek, zadání cvičení atd. Tato forma by mi moc pomohla.

Skripta jsou napsána většinou tak, že jsou nepřehledně uspořádaná, text je jednolitý odshora až dolů. Pomohla by mi skripta přehledně uspořádaná s barevným vyznačením.

Potřeboval bych pouze ústní formu zkouš-

ky. Jakmile se zkouška hodnotí jenom dle písemného projevu, nemám většinou šanci uspět. A po písemné formě mě ne každý ústně dozkouší. A když ano, nebyla mi ústní forma do hodnocení započítaná.

Moc by mi pomohla **vstřícnost** ze strany vyučujících. Chápu, že je pro ně zatěžující, když někdo chce individuální vysvětlování, ale na druhou stranu nepotřebuji z jejich strany mnoho času.

Potěšilo by mě totiž, kdybych se stále necítil jako ten, co jen otravuje. Mnohdy se stane, že při žádosti o pomoc jsem odkázán na skripta či na internetové stránky.

Na závěr bych chtěl říct, že jsem ve svém životě už potkal mnoho skvělých lidí s pochopením. Zde na vysoké škole jsem rád, že se mohu opřít o pomoc Mgr. Čalkovské. Největší oporou z vyučujících zde na VŠ pro mě byl pan doc. Mráz, kterého jsem měl na matiku. Byl neuvěřitelně ochotný mi se vším pomoci a vysvětlil mi všechny věci, které jsem neuměl. Velice mne to motivovalo. ■

ZAHRANIČNÍ ZKUŠENOSTI

→ ZAHRANIČNÍ DOBRÁ PRAXE VE VZDĚLÁVÁNÍ VŠ PORADCŮ – VELKÁ BRITÁNIE

Mgr. Iva M. Tahová, PPC FF UP v Olomouci

Poradenství ve Velké Británii má již dlouhou a pevnou tradici. Existuje zde mnoho odborných periodik, vzdělávacích programů, asociací i soukromých firem, které se poradenstvím zabývají. Od poradců ve Velké Británii se očekává náležité vzdělání v oboru či akreditace v oblasti poradenství.

V oblasti kariérového poradenství na úrovni terciárního vzdělávání je od kariérových poradců vyžadováno související odborné vzdělání, a to buď ve formě magisterského studia či PG dipCG (diplom v oblasti vysokoškolského kariérového poradenství). Tato kvalifikace byla vytvořena jako náhrada tradiční kvalifikace v oboru kariérového poradenství, což je diplom DCG. Poradenští odborníci se mohou rovněž prokazovat speciální akreditací BACP (Britská asociace pro poradenství a psychoterapii / The British Association for Counselling and Psychotherapy).

Tato asociace je hlavním oficiálním zástupcem pro oblast poradenství (komplexně) a je ve Velké Británii považována za nejrespektovanější zdroj informací v oblasti poradenství. Na webové stránce asociace najdeme rovněž informace o vzdělávacích akcích a programech v oblasti poradenství. Většina klientů poradenských služeb ve Velké Británii vyhledává právě poradce, kteří se mohou prokázat akreditací BACP.

Jednou ze sekcí BACP je Association for University & College Counselling (www.aucc.uk.com). Tato divize asociace vydává odborný časopis (čtvrtletník) **The Association for University & College Counselling Journal, který je určen poradcům a psychologům v oblasti vysokého a dalšího vzdělávání. Pro nečleny stojí roční předplatné £25.00** ■

DALŠÍ ASOCIACE A ORGANIZACE: Institut kariérového poradenství (Institute of Career Guidance/ICG)

<http://www.icg-uk.org/professional-bodies.html>

Institut kariérového poradenství je největší profesní asociací pro poradce ve Velké Británii. Je rovněž nejstarší asociací kariérových poradců, manažerů, výzkumných pracovníků, vzdělávatelů i studentů, kteří se pohybují na poli kariérového poradenství.

Asociace pro kariérové vzdělávání a poradenství (Association for Careers Education and Guidance/ACEG)

ACEG je profesní asociací slučující učitele a trenéry v oblasti kariérového vzdělávání a poradenství, a to především z Anglie a Walesu. www.aceg.org.uk

pokračování na další straně →

→ ČASOPIS „PSYCHOLOGIE PRO PRAXI“

PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D., Filozofická fakulta UK v Praze

Rokem 2008 bylo ukončeno vydávání časopisu Psychologie v ekonomické praxi. Jedná se o uznávané odborné periodikum, které Univerzita Karlova ve svém nakladatelství vydávala celých 43 let. Časopis byl zaměřen zejména na významnou aplikační oblast psychologie práce a organizace, byl však otevřen také jiným psychologickým oborům i blízkým nepsychologickým disciplínám v tématech, která se dotýkala pracovně psychologických souvislostí.

Vývoj v oblasti vědy a výzkumu, kritéria stanovená pro hodnocení odborných periodik, snaha rozšířit odběr časopisu, zájem širší veřejnosti o vědecké poznatky z různých oblastí psychologie a další důležité skutečnosti vedly k rozhodnutí vydavatelského pracoviště – Katedry psychologie Filozofické fakulty UK - rozšířit zaměření časopisu o další oblasti aplikované psychologie. **Název nového časopisu „Psychologie pro praxi“** signalizuje jeho určení. Psychologie pro praxi chce navázat na cennou tradici předchozího odborného časopisu s tím, že nabízí prostor pro publikování původních příspěvků z psychologie i příbuzných disciplín. Preferovány jsou tyto základní obory: psychologie pedagogická a školní, psychologie práce a organizace, psychologie sociální a vývojová, psychologie zdraví a klinická psychologie. Vítány jsou příspěvky, které se zabývají studiem psychologických témat v rámci různých aplikovaných oblastí či napříč kulturami. Naším cílem je prostřednictvím roz-

šíření tematických oblastí zvýšit citovanost časopisu a postupně dosáhnout standardu impaktovaného periodika.

Věříme, že časopis Psychologie pro praxi získá stabilní přízeň (nejen) odborné veřejnosti a že bude pro čtenáře zdrojem cenných informací pro jejich praxi, aplikovaný výzkum či studium a pro přispěvatele vítaným prostorem pro výměnu praktických zkušeností.

Podrobnější informace pro přispěvatele je možné najít na stránkách časopisu <http://ppp.ff.cuni.cz>. Časopis on-line předplácí společnost Mediaservis: www.mediaservis.cz.

V roce 2009 vyšly v časopisu Psychologie pro praxi tyto články:

1-2/2009

- Psychologické souvislosti audiovizuální produkce z hlediska potenciálního rizika pro děti a mládež - V. Mertin, I. Gilleronová
- Genderové aspekty pracovního rodinného (ne)rovnováhy - G. Sviantecková
- Niektoré aspekty vnímania rizika ako súčasť procesu rozhodovania - J. Bavoľár
- Psychické poruchy ako rizikový faktor v suicidálnom procese - K. Komadová
- Školský systém z pohľadu psychologa - V. Mertin
- Kazuistika ze školní praxe - Š. Macková

Asociace kariérových poradenských služeb pro absolventy (Graduate Careers Advisory Services /AGCAS)
<http://www.agcas.org.uk/>

Connexions je státem zřízená servisní organizace poskytující svým klientům psychologické osobní poradenství, kariérové poradenství, přímou podporu a potřebné informace pro mládež (od 13 do 19 let).

Prospects je oficiální britskou servisní organizací pro kariérové poradenství a podporu absolventů.

Služba Learndirect – unikátní, velmi rozvinutý a vyvážený systém kombinující vzdělávací příležitosti s kvalitním poradenstvím. Jde o vládou podporovanou síť vzdělávacích a informačních služeb, která stojí na vizi „učící se společnosti, kde se každý může učit a rozvíjet své dovednosti po celý život“.
<http://www.learndirect.co.uk/aboutus/> ■

3-4/2009

- Zařazování nových pracovníků do organizace - metodika adaptačního programu - L. Vybíralová, M. Rymeš
- Stalking pohledem jeho obětí - K. Zbořilová
- Výzkum intersexuálních rozdílů uchazečů o službu v AČR - R. Pospíšil
- Osobnost Róma v kontexte kognicí a motivácie: v perspektíve ekonomického úspechu - V. Čavojová, E. Mikušková-Ballová
- Kyberšikana - J. Lidická
- Kooperativní učení: od teorie k praxi výuky založené na spolupráci žáků - H. Kasíková ■

→ **MULTIKULTURNÍ PORADENSTVÍ
TEORETICKÉ ZÁKLADY A OSVĚDČENÉ POSTUPY V EVROPĚ**

editoři: Mika Launikari a Sauli Puukari, Centrum Euroguidance

Centrum Euroguidance vydalo překlad publikace Multikulturní poradenství – teoretické základy a osvědčené postupy v Evropě. Kniha čtenářům nabízí mnoho náhledů na sílicí multikulturní kontext současné Evropy. Prvořadým cílem tohoto sborníku je poskytnout teoretické rámce a praktické strategie

zavádění poradenství pro lidi, kteří se snaží integrovat do evropské společnosti.

Publikace je k dispozici zdarma **v tištěné podobě** na adrese Centra Euroguidance (euroguidance@naep.cz) a také **v elektronické verzi** na www.euroguidance.cz. ■

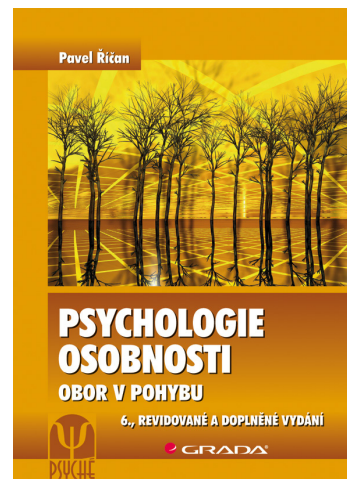

→ PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI, OBOR V POHYBU, 6., REVIDOVANÉ A DOPLNĚNÉ VYDÁNÍ

autor: prof. PhDr. Pavel Řičan, CSc.

Jaký jsem, kdo jsem, jak si mohu rozumět s druhými, jaký smysl má moje existence tady a teď? Psychologie osobnosti je jeden z oborů, v nichž se hraje o sebepochopení člověka, každého jednotlivce, i čtenáře této knihy. Autor přináší monografii učebnicového typu, která pojednává o jednotlivých složkách osobnosti a systematicky popisuje individuální rozdíly. Seznamuje s metodami psychodiagnostickými i humanisticko-psychologickými.

Revidované a doplněné vydání známé publikace je určeno nejen studentům psychologie, ale i těm, kteří poznatky tohoto oboru využívají například v pomáhajících profesích, nebo těm, kteří chtějí nalézt odpověď na otázky týkající se psychologie osobnosti, ať již ze zájmu o vlastní rozvoj, či ve snaze porozumět svým nejbližším. ■

AKTUALITY

→ FESTIVAL VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH AEDUCA 2010

Ve dnech **14. – 15. září 2010** pořádá Univerzita Palackého v Olomouci **Festival vzdělávání dospělých AEDUCA**. V prostorách Uměleckého centra UP se na jeho 6. ročníku sejdou odborníci, aby debatovali o aktuálních trendech ve vzdělávání dospělých. Letošní motto je: „Budoucnost nevidíme, ale můžeme ji tvořit.“

Program festivalu začal již 20. května slavnostním zahájením v prostorách Senátu Parlamentu České republiky, kam byli pozváni zástupci vzdělávacích institucí, asociací i

představitelé politické scény. Olomoucká část festivalu má na programu konference, přednášky a prezentace programů vzdělávání dospělých a projektů rozvoje lidských zdrojů. Hlavními tématy konferencí budou Vysoké školy jako centra celoživotního vzdělávání, Nové trendy ve firemním vzdělávání, Aktuální metody ve vzdělávání dospělých, Vzděláváním k vyšší produktivitě a Rozvoj a vzdělávání vedoucích pracovníků ve školství. Součástí společenského večera bude mít svou premiéru

i předání Ceny Vladimíra Jochmanna za významný přínos v oblasti vzdělávání dospělých.

Kromě odborné části se mohou návštěvníci těšit také na doprovodný kulturní program. 14. září v 17:30 hodin proběhne v Atriu Uměleckého centra UP vernisáž fotografií Milana Borovičky s názvem FeminaAeduca.

Více informací o programu včetně přihlášky naleznete na www.aeduca.cz, příp. u ředitelky festivalu RNDr. Ing. Lenky Cimbálníkové (lenka.cimbalknikova@upol.cz). ■

→ KURZ CH-Q V ČESKÉ REPUBLICCE

20. - 24. září 2010

Holandští lektori **Peter van Deursen a Ellen Hanselman** povedou ve dnech **20. – 24. září 2010** krátký intenzivní kurz o metodě CH-Q (**metoda uznávání získaných kvalifikací**). Kurz je určen zejména **kariérovým poradcům, pracovníkům HR a všem, kteří se zabývají řízením a rozvojem kariéry klientů či zaměstnanců.**

Školení CH-Q, které Centrum Euroguidance nabízí tento rok v České republice, je jednou z metod používaných **Asociací CH-Q**. Účastníkům budou nabídnuty nástroje k práci s klienty zejména v situacích vyžadujících změnu profesní dráhy. Celé školení bude vedeno v anglickém jazyce a bude z

velké části zážitkové. V rámci různorodých cvičení a diskusí budou účastníci pracovat se svými vlastními osobními „kvalitami“, tj. se všemi dovednostmi, schopnostmi, znalostmi a osobnostními rysy, které mohou ve svém životě využít ve svůj prospěch, buď v kontextech světa práce či mezilidských vztahů. Budou také pátrat po stopách, které je k získání těchto kvalit vedly, ať už to bylo v rámci formálního či neformálního vzdělávání, nebo v průběhu různých životních situací pracovního či osobního charakteru.

České Centrum Euroguidance, které tento kurz organizuje i financuje, plánuje spolu

s holandskými lektory vyškolit v České republice školitele programu CH-Q. K získání kvalifikace k výuce je potřeba absolvovat třetí stupeň kurzu, jenž spočívá ve vytvoření a uskutečnění samotného školení. Do prvního stupně kurzu plánovaného na září 2010 jsou proto vítáni i ty účastnice a účastníci, kteří plánují stát se později sami školiteli programu CH-Q.

Podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách Centra Euroguidance www.euroguidance.cz. ■

→ MÁMO, TÁTO, KDE JSI ANEB RODIČOVSTVÍ JAKO VÝZVA

Dne **20. října 2010** se uskuteční již 4. ročník konference zaměřené na problematiku rodiny, kterou pravidelně pořádá Ústav pedagogických a psychologických věd Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě spolu s Dětským centrem Čtyřlístek v Opavě (dříve tzv. kojeneckým ústavem).

Konference je letos pořádána pod názvem „**Mámo, táto, kde jsi aneb rodičovství jako výzva**“. Výstupem konferen-

ce bude sborník prací s ISBN.

Konference navazuje na pracovní seminář z roku 2006 s názvem Náhradní rodinná péče a na následné konference - Rodina očima naší doby (2007), Sociálně-terapeutická práce s rodinou (2008), Hledám svou cestu aneb když rodina selhává (2009).

Konference se v roli posluchačů účastní především pracovníci sociálních odborů, akademičtí pracovníci a studenti oboru Sociální

patologie a prevence i různých učitelských kombinací.

Na letošní konferenci vystoupí přednášející z různých pracovišť, např. ÚP Olomouc, OU Ostrava, MU Brno, VŠPJ Jihlava, Katolická univerzita v Ružomberku, DC Čtyřlístek Opava, DC Domeček Ostrava.

Konference se koná v aule rektorátu Slezské univerzity v Opavě. Více informací na www.fvp.sluz.cz či na uppv@fvp.slu.cz. ■

→ KARIÉROVÉ A PROFESNÍ PORADENSTVÍ V RYCHLE SE MĚNÍCÍM SVĚTĚ

Mezinárodní kongres k 90. výročí profesního poradenství v českých zemích pod názvem „**Kariérové a profesní poradenství v rychle se měnícím světě**“ se uskuteční ve dnech **3. - 5. listopadu 2010** v hotelu Clarion v Praze.

Akci pořádá Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR, CAPA a.s. a centrum Euroguidance v Praze. Akce je určena zejména pro výchovné poradce a školní psychology i pro specialisty z úřadů práce, také pro poradenské instituce a pro odborníky z podniků, kteří se zabývají kariérovým a profesním poradenstvím pro organizace v různých rezortech.

Hlavními tematickými sekcemi programu jsou:

(A) Kariérové a profesní poradenství na

různých úrovních vzdělávání (od základního až po vysokoškolské)

(B) Kariérové a profesní poradenství pro dospělé a pro organizace na trhu práce

(C) Kariérové a profesní poradenství pro osoby znevýhodněné ve vzdělávání a na trhu práce (např. fyzické, mentální, sociokulturní, poruchové chování, vícestanné znevýhodnění)

(D) Nástroje a systémy kariérového poradenství (např. diagnostická a intervenční centra, spolupráce napříč odvětvími, standardizace profese kariérového poradenství, systém kariérového poradenství v České republice a v rámci evropského kontextu)

Speciální témata:

- Nové dovednosti pro nová pracovní místa
- Kariérové a profesní poradenství i celo-

životní učení

- Dobré zkušenosti z praxe v kariérovém a profesním poradenství
- Bílá místa a špatné zkušenosti v kariérovém a profesním poradenství
- Příležitosti a výzvy v kariérovém a profesním poradenství
- Výstava a příspěvky k historii kariérového a profesního poradenství
- Sociální inovace
- Ostatní

Součástí programu budou i prezentace vítězů soutěže Národní cena kariérového poradenství 2010. Jednacími jazyky jsou čeština a angličtina, tlumočení obou jazyků bude zajištěno. Více informací, včetně registrace, najdete na: <http://www.careerguidance2010.org/cz>. ■

→ SETKÁNÍ PORADENSKÝCH PRACOVNÍKŮ VŠ

Nástroje vysokoškolské pedagogiky k podpoře studentů se specifickými poruchami učení je název odborného semináře pořádaného v rámci Poradenského centra UK HTF a ve spolupráci s Asociací vysokoškolských poradců. Seminář spojený s diskusí se uskuteční dne **18. listopadu 2010**.

Na programu jsou témata jako např.: Překonávání bariér při vyhledání podpory studia; Zkušenosti z diagnostiky dyslexie u studentů VŠ, dospívajících a dospělých; Možnosti poradenské práce se studenty VŠ s dyslexií. Nové poznatky, náměty, pro práci, využití technologií v reeduka-

ci; Ověřování počítačových programů firmy Spektra v práci se studenty s dyslexií. Odborný seminář se koná v Nové aule Husitské teologické fakulty UK v Praze. Počet účastníků není omezen. Registrace a další informace jsou k dispozici na www.asociacevsp.cz/akce. ■

→ PSYCHOLOGY SERIES - ŠKOLENÍ V RÁMCI PROGRAMŮ GRUNDTVIG/COMENIUS

Vzdělávacích kurzů v rámci programů Comenius/Grundtvig je možno se účastnit v termínech **od ledna do května 2011**.

V nabídce jsou následující kurzy: **“Psychology Series: Communication, Conflict Resolution & Counselling Skills”**, **“Psychology**

Series: Brain-Based Learning, Teaching, Motivation & Metacognition” a **“Psychology Series: Preventing & Handling Classroom Discipline Problems”**.

Místem konání je Kypr; náklady na kurz a cestovné včetně ubytování lze plně pokrýt

z programů celoživotního vzdělávání. Více informací o celé sérii školení a další informace naleznete na www.naep.cz nebo na emailových adresách grundtvig@naep.cz a comenius@naep.cz

Uzávěrka přihlášek je 15. září 2010. ■

Upoutávky na další aktuální akce z oblasti poradenství najdete také na webových stránkách rozvojového projektu „Rozvoj psychologického poradenství na vysokých školách v ČR“ www.rozvojvsporadenstvi.cz.

**VYSOKOŠKOLSKÉ
PORADENSTVÍ
AKTUÁLNĚ**

Vysokoškolské poradenství aktuálně | Vychází dvakrát ročně | Vydává PPC FF UP v Olomouci v rámci Rozvojového projektu MŠMT ČR „Rozvoj psychologického poradenství na vysokých školách v ČR“ (www.vsporadenstvi.cz) | **Redakce:** Mgr. Dána Hověžáková, Mgr. Iva M. Tahová. **Překlady:** Mgr. Iva M. Tahová. **Grafická úprava:** Mgr. Petr Macháček. | **Adresa redakce:** PPC FF UP v Olomouci, tř. Svobody 26, 772 00 Olomouc | **E-mail:** ppc@upol.cz | **Telefon:** +420 585 633 250